

رتبه‌بندی کیفیت زندگی در جهان

آیا همه جا آسمان همین رنگ است؟

نرخ بهره بالای سیستم بانکی و یارانه‌های دولتی محاسبه شده است. از این حیث، کشور ما از وضعیت مناسبی برخوردار نبوده و نسبت به بسیاری از کشورهای همسایه و منطقه نظیر قزاقستان، کویت، بحرین، قطر، امارات و عمان شرایط نامناسبی دارد.

با نگاهی به اهداف کشور در افق ۱۴۰۴، دو موضوع حایز اهمیت است. اول، پشت سر نهادن کشورهای قدرتمند منطقه و دوم، رفع عیوب و اشکالات از صفحه قضاوت ناظران بین‌المللی که با توجه به مدت زمان باقیمانده، تحقق این امر دور از ذهن نیست؛ هرچند سخت است. ■

با این که کشور ما در برخی معیارها سرآمد بسیاری کشورهای جهان است، میانگین کیفیت زندگی در آن از نمره خوبی برخوردار نیست.

ماهانامه International Living، در ژانویه هر سال به رتبه‌بندی کشورها از نظر کیفیت زندگی می‌پردازد تا مشخص کند کدام کشورها بهترین ویژگی‌ها را برای زندگی در جهان دارند. در رتبه‌بندی سال ۲۰۱۰ با بررسی ۱۹۴ کشور برای تعیین شاخص کیفیت زندگی، ۹ موضوع عمده از قبیل هزینه زندگی، فرهنگ و اوقات فراغت، اقتصاد، محیط زیست، آزادی، سلامت، کیفیت زیرساخت‌ها، ایمنی و خطر و در نهایت وضعیت آب و هوایی هر کشور مورد بررسی قرار گرفته است. شاخص هزینه زندگی نشان می‌دهد که زندگی با بهترین استانداردهای تعریف شده برای آن، چه میزان هزینه دربردارد. یکی از عوامل اندازه‌گیری هزینه زندگی، نرخ مالیات بر درآمد هر کشور است. برای تعیین رتبه وضعیت اقتصادی هر کشور نرخ بهره، تولید سرانه، نرخ رشد محصول ناخالص داخلی، نرخ تورم و محصول ناخالص ملی سرانه آن کشور در نظر گرفته می‌شود. برای تعیین رتبه محیط زیست، پراکندگی جمعیت در هر کیلومتر مربع، نرخ رشد جمعیت، تولید سرانه گازهای گلخانه‌ای و درصدی از کل زمین‌های حفاظت‌شده مورد بررسی واقع می‌شوند. شاخص آزادی نیز بر حقوق سیاسی مردم کشور و آزادی‌های مدنی تأکید دارد. برای رتبه‌بندی بهداشت و سلامت، تعداد تخت‌های بیمارستانی برای هر هزار نفر، درصد دستیابی به آب سالم، امید به زندگی، نرخ مرگ و میر نوزادان و هزینه‌های عمومی بهداشت و درمان به عنوان درصدی از محصول ناخالص داخلی هر کشور ملاک سنجش در نظر گرفته می‌شود. در تعیین رتبه میزان ایمنی و خطر، ضریب متغیرسختی زندگی و خطر آمارهای وزارت امور خارجه آمریکا استخراج شده و در پایان در تصمیم‌گیری برای وضعیت آب و هوایی، میانگین سالانه میزان بارش، دما و همچنین خطرپذیری در مقابل بلایای طبیعی مورد بررسی قرار می‌گیرد.

شاخص کیفیت زندگی

رتبه	کشور	هزینه زندگی	اقتصاد	محیط زیست	آزادی	سلامت	ریسک و ایمنی
۱	فرانسه	۵۵	۶۹	۷۲	۱۰۰	۱۰۰	۱۰۰
۲	استرالیا	۵۶	۷۱	۷۶	۱۰۰	۸۷	۱۰۰
۳	سوئیس	۴۱	۷۹	۷۸	۱۰۰	۹۵	۱۰۰
۴	آلمان	۵۴	۷۱	۸۳	۱۰۰	۸۹	۱۰۰
۵	نیوزیلند	۶۲	۶۵	۷۷	۱۰۰	۸۸	۱۰۰
۶	لوگزامبورگ	۴۴	۸۵	۷۷	۱۰۰	۸۷	۱۰۰
۷	آمریکا	۵۶	۶۷	۶۲	۹۲	۷۸	۱۰۰
۸	بلژیک	۴۱	۶۶	۶۴	۱۰۰	۸۸	۱۰۰
۹	کانادا	۶۲	۶۹	۶۲	۱۰۰	۸۴	۱۰۰
۱۰	ایتالیا	۵۶	۶۳	۷۴	۹۲	۹۰	۱۰۰
۱۱	هلند	۴۸	۶۹	۶۷	۱۰۰	۸۷	۱۰۰
۱۲	نروژ	۳۹	۸۹	۷۶	۱۰۰	۹۰	۱۰۰
۱۳	اتریش	۴۱	۶۸	۸۷	۱۰۰	۸۵	۱۰۰
۱۴	لیختن‌اشتاین	۴۴	۱۰۰	۶۵	۱۰۰	۸۰	۱۰۰
۱۵	مالتا	۶۳	۵۳	۸۴	۱۰۰	۸۹	۱۰۰
۱۶	دانمارک	۳۳	۶۹	۸۴	۱۰۰	۸۶	۱۰۰
۱۷	اسپانیا	۵۶	۶۳	۷۵	۱۰۰	۹۰	۱۰۰
۱۸	فنلاند	۳۹	۶۶	۶۸	۱۰۰	۸۱	۱۰۰
۱۹	اروگوئه	۶۰	۵۲	۷۲	۱۰۰	۷۶	۱۰۰
۲۰	مجارستان	۵۸	۴۸	۷۷	۱۰۰	۸۴	۹۳
۲۱	پرتغال	۵۵	۵۲	۷۴	۱۰۰	۸۶	۱۰۰
۲۲	لیتوانی	۶۳	۴۸	۸۱	۱۰۰	۸۰	۱۰۰
۲۳	آندورا	۵۲	۶۱	۶۰	۱۰۰	۸۵	۱۰۰
۲۴	جمهوری چک	۴۸	۵۲	۷۴	۱۰۰	۸۲	۱۰۰
۲۵	انگلستان	۳۰	۶۵	۷۲	۱۰۰	۸۴	۱۰۰
۲۶	آرژانتین	۶۱	۵۲	۷۱	۸۳	۸۲	۱۰۰
۲۷	اسلونی	۵۳	۵۶	۷۴	۱۰۰	۷۲	۱۰۰
۱۵۲	ایران	۶۵	۵۰	۷۱	۱۷	۶۹	۰
۱۶۴	ترکمنستان	۸۴	۴۸	۶۱	۰	۴۱	۱۶
۱۷۱	عربستان	۶۰	۵۳	۵۱	۸	۷۱	۶۴

سیستم مالیاتی نامتناسب، بستگی اقتصاد، استخراج: «اقتصاد ایران» از International Living

از بُعد شاخص‌هایی دارد که در تعریف رده‌بندی مذکور مورد بررسی قرار گرفته‌اند. اگرچه این رتبه در مقایسه با کشورهای نظیر قزاقستان، ترکمنستان، عربستان سعودی، عمان، عراق، پاکستان و افغانستان رتبه بهتری است، اما این کافی نیست. متأسفانه با مقایسه وضعیت ایران با کشورهای منطقه، باید گفت کشورهای ترکیه (رتبه ۷۲)، امارات (رتبه ۱۴۳)، ازبکستان (رتبه ۱۵۰)، ارمنستان (رتبه ۱۰۱)، اردن (رتبه ۱۰۴)، کویت (رتبه ۱۰۷)، بحرین (رتبه ۱۲۱)، سوریه (رتبه ۱۲۶)، قطر (رتبه ۱۳۰) و تاجیکستان (رتبه ۱۳۶)، وضعیتی بهتر از کشور ما داشته‌اند.

با نگاهی به وضعیت رتبه‌بندی متغیرهای تعریف شده در شاخص مذکور درمی‌یابیم که مواردی همچون آزادی و ایمنی و خطر با نمره‌های ۱۷ و صفر، کشورمان را جزو آسیب‌پذیرترین موارد این بررسی قرار داده است.

در عین حال، با توجه به نمره ۶۵ از بُعد هزینه زندگی، به نظر می‌رسد وضعیت زندگی در کشور ما حتی نسبت به کشورهای اروپایی بهتر است. در این رابطه نباید فراموش کنیم که درآمدهای سرانه در کشور ما قابل قیاس با کشورهای مذکور نیست. گفتنی است طبق این بررسی، هزینه زندگی در کشور ما از کشورهایی چون فرانسه، آمریکا، آلمان، بلژیک، کانادا و تقریباً همه کشورهای اروپایی پایین‌تر است. نکته دیگر آن که در زیرشاخص محیط زیست نیز امتیاز کشور ما در رقابتی تنگاتنگ با کشورهای بزرگی همچون فرانسه، انگلستان، یونان، شیلی، هلند و ایرلند است. وضعیت اقتصادی کشور نیز نمره ۵۰ را از ۱۰۰ به خود اختصاص داده است که این میزان با توجه به نرخ بالای بیکاری و تورم در کشور، درآمدهای پایین صادرات محصولات غیرنفتی، تکیه فراوان بر صادرات منابع طبیعی و مواد خام، سیستم مالیاتی نامتناسب، بستگی اقتصاد،